

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden

Verksamhetsberättelse årsbokslut 2023



Innehållsförteckning

1	Viktiga händelser under 2023	4
2	Ekonomisk sammanfattning	5
3	Prognossäkerhet	6
4	Mål och måluppfyllelse.....	7
5	Verksamhetsuppföljning	10
6	Uppföljning av privata utförare (helår).....	13
7	Internkontroll	14
8	Personaluppföljning	15
9	Uppföljning enligt barn- och ungdomspolicy (helår)	16
10	Framåtblick.....	17
11	Målbilaga.....	18
12	Bilaga över strategiska nyckeltal	20

I Viktiga händelser under 2023

- Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden är en ny nämnd i Österåkers kommun som påbörjade sitt arbete den 1 januari 2023. Stort fokus under året har varit att säkerställa att samtliga styrdokument är på plats för den nya nämnden och att omorganisationen kopplat till den nya nämnden fungerat så bra som möjligt.
- Arbetet har under det första året fortsatt att präglats av kriget i Ukraina. Österåker beslutade i ett tidigt skede att ge krigsflyktingar en möjlighet att läsa SFI, vilket visat sig vara uppskattat. Hittills har ca 90 ukrainare påbörjat sina studier i svenska, företrädesvis på Komvux Österåker. En större manifestation för fred med deltagande av kommunstyrelsens ordförande, krigsflyktingar från Ukraina och Popskolan anordnades i Åkersberga centrum samband med årsdagen av krigsutbrottet.
- Kommunens utåtriktade verksamhet är tillbaka till normala nivåer efter att ha påverkats av pandemin. Bland annat anordnades i mars en jobbmässa som ägde rum i Åkersberga centrum med ett 30-tal utställare.
- Kommunens feriejobb fortsätter att vara attraktiva. Totalt sökte 391 ungdomar feriejobb och 172 fick möjlighet till ferieanställning. Av dessa erbjöds 63 ungdomar att starta eget företag.
- Under läsåret 2022/23 startade 54 UF företag (Österåkers gymnasium 38 och Skärgårdsgymnasiet 16) och 13 UF-företag ställde ut på den regionala stora UF-mässan i Mall of Scandinavia.

2 Ekonomisk sammanfattning

Sammanfattning

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämndens utfall på helåret uppgår till minus 29,3 mnkr, vilket är betydligt bättre i jämförelse med ackumulerad budget på helåret. Detta medför en positiv avvikelse om 1,96 mnkr. Intäkterna är något högre jämfört med periodbudgeten med en positiv avvikelse om 0,05 mnkr. Kostnaderna är lägre och har en positiv avvikelse om 1,91 mnkr i jämförelse med ackumulerad budget.

2.1 Helårsbokslut

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Budget 2023	Utfall 2023	Budgetavvikelse	Utfall 2022
Verksamhetens intäkter				
Avgifter	0	0	0	0
Övriga intäkter	17 150	17 201	51	0
Summa intäkter	17 150	17 201	51	0
- varav interna intäkter				
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-26 264	-25 851	413	0
Lokalkostnader	-2 129	-2 391	-262	0
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Köp av verksamhet	-18 012	-15 532	2 480	0
Övriga kostnader	-1 955	-2 675	720	0
Summa kostnader	-48 360	-46 449	1 911	9
- varav interna kostnader	-395	-488	-93	0
Verksamhetens nettokostnad	-31 210	-29 248	1 962	0

3 Prognossäkerhet

För att få Näringslivs- och arbetsmarknadsnämndens budget i balans är fortsatt fokus på skapa rätt förutsättningar för vuxenutbildningen. Arbetet med att erhålla en förbättrad kostnads- och intäktskontroll har fortgått under året.

3.1 Prognossäkerhet

	Prognos
Januari	0
Februari	0
Mars	-3 000
April	-2 500
Maj	-2 250
Juni	-1 000
Juli	-1 000
Augusti	-1 000
September	-1 000
Oktober	-750
November	-750
Bokslut	1 962

4 Mål och måluppfyllelse

4.1 Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.

4.1.1 Alla ungdomar upplever ett gott bemötande i kontakt med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA)

	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
—	Ungdomar uppger att fått ett gott bemötande i kontakt med KAA, andel(%)			100 %	100 %

Indikatorn mäts på helårsbasis.


4.1.2 Nöjdhet med service och bemötande ska öka

	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
—	Ranking företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv	56	53	38	25

Nämndens mål "Nöjdhet med service och bemötande ska öka" mäts genom Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet. Kommunen har under lång tid strävat mot att hamna bland de 25 bästa kommunerna på rankingen. 2023 hamnar Österåker på en 38:e plats av 290 kommuner. Det är ett väldigt bra resultat och innebär att kommunen klättrat 15 placeringar sedan 2022. Kommunen har stadigt klättrat i rankingen sedan 2020 och visar en positiv utveckling inom flera av rankingens delområden.


4.2 Österåker ska ha en ekonomi i balans

4.2.1 Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden har en budget i balans

		Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
–		Ingen budgetavvikelse i årsbokslutet			0 %	0 %

4.3 Österåker ska vara bästa skolkommun i länet

4.3.1 Utbildningen i den kommunala vuxenutbildningen har hög kvalitet

		Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
↗		Godkända betyg i gymnasiala kurser inom vuxenutbildningen, hemkommun, andel (%)		84 %	85 %	88 %

Indikatorn mäts på helårsbasis. Kommentar avseende kunskapsresultaten tagen ur kvalitetsrapport för 2023 från KCNO.

"Avseende kunskapsresultaten har andelen godkända betyg inom grundläggande och gymnasial nivå ökat jämfört med föregående år. Det positiva resultatet för gymnasial nivå kan bland annat förklaras med fler insatser inom ramen för Lärcentrum.

En annan förklaring kan vara det arbete som görs inom KCNO med prioriteringar och urval av studerande som ansöker till den del av vuxenutbildningen där det inte finns en rätt till utbildning. KCNO säkerställer att alla sökande till vuxenutbildningen kompletterar sin ansökan med intyg för att rätt prioritering ska kunna göras, vilket leder till att de studerande som blir beviljade studier har en hög motivation att klara studierna. Dessutom blir studerande som tidigare inte studerat inom vuxenutbildning kallade till informationsträffar där de får information om vad det innebär att studera inom vuxenutbildningen samt hur de kan planera för sina studier. Detta gör att de studerande är väl förberedda och har bättre förutsättningar att klara sina studier. Det gör också att eleverna som studerar på gymnasial nivå har högre motivation till att vilja klara studierna då de exempelvis blivit beviljade studier på grund av arbetslöshet, att de blivit uppsagda etc."

4.4 Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning

4.4.1 Alla ungdomar har likvärdiga möjligheter till gymnasieutbildning

	Resultatindikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
— ●	Insatserna inom KAA är anpassade efter målgruppens behov, andel positiva svar			100 %	100 %

Indikatorn mäts på årsbasis.

5 Verksamhetsuppföljning

5.1 Verksamhetsuppföljning - helårsbokslut

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	Budget 2023	Utfall 2023	Budgetavvikelse	Utfall 2022
Nämnden	-451	-528	-71	0
Näringslivsavdelningen	-5 665	-5 581	84	0
Arbetsmarknadsenheten	-5 494	-5 354	140	0
KAA	-2 450	-2 020	430	0
Vuxenutbildningen	-17 150	-15 765	1 385	0
Verksamhetens nettokostnader	-31 210	-29 248	1 962	0

5.2 Nämnd

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden bildades år 2023 med ambitionen att få ett större fokus på det lokala näringslivet och arbetsmarknaden och låta näringslivsfrågorna ta mer plats. Huvuduppdraget är att stödja och stärka det befintliga näringslivet i kommunen samt att se till att Österåker har en hållbar integration av nyanlända, en för näringslivet relevant vuxenutbildning och en växande besöksnäring. Näringslivs- och arbetsmarknadsnämndens negativa avvikelse härrör sig från extra insatta nämndssammanträden vid två tillfällen under 2023.

5.3 Näringsliv

För Österåkers kommun är det lokala näringslivet en strategisk och viktig fråga. Att samla arbetsmarknadsfrågor, vuxenutbildning, det kommunala aktivitetsansvaret och integrationsfrågorna i samma nämnd ger bättre förutsättningar att möta näringslivets framtida kompetensbehov och verksamhetsområdena ges möjlighet att gagna varandra.

Som skärgårdskommun har Österåkers kommun särskilda förutsättningar och utmaningar i förhållande till näringslivet.

Företagsbesök, dialogforum, näringslivsträffar och branschspecifika näringslivsträffar

I syfte att säkerställa en direkt och kontinuerlig kommunikation med näringslivet genomfördes regelbundna företagsbesök, dialogforum och arrangerade näringslivsträffar med fokus på fastighetsmäklare, marina näringar och besöksnäringen har möjligheter skapats i syfte att förstå företagets behov och önskemål samt skapa möjligheter för samarbete.

Hållbarhetsprogram för företag

Påbörjat hållbarhetsprogram, i samarbete med Österåkers kommuns hållbarhetsstrateger, för företag i Österåkers kommun under 2023. Programmet syftar till att stödja och guida företag i deras arbete med

hållbarhetsfrågor, inklusive miljö, socialt ansvarstagande och ekonomisk hållbarhet.

5.4 Arbetsmarknad och integration

Arbetsmarknad och integrationsarbetet under 2023 fortsatte med fokus på att stärka de individer som faller inom målgrupperna genom individuell planering och aktiv matchning mot rätt insats.

Integrationsarbetet av nyanlända fortsatte att utvecklas där en föräldraskapskurs för nyanlända startades, Föräldraskap i Sverige. Sex kurstillfällen med ämnen som hälsa, skola, leva med flera kulturer, Sverige då och nu, Barnkonventionen, rättigheter och skyldigheter.

Nämndens arbete för arbetssökande med försörjningsstöd har inkluderat individuell coaching, jobbmässa, riktade rekryteringsträffar med arbetsgivare som kontaktat kommunen för att samarbeta kring rekryteringsbehov.

I maj startade det av Europeiska Socialfonden, ESF, finansierade projektet Lumena. En insats riktad till individer som står längst bort från arbetsmarknaden med en högst begränsad arbetsförmåga.

5.5 Kommunala aktivitetsansvaret

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) erbjuder stöd och insatser för ungdomar 16-20 år som inte studerar i gymnasieskolan eller som gått ut gymnasiet utan fullständig gymnasieexamen.

Under 2023 har 410 ungdomar varit inskrivna på Österåkers KAA, det vill säga registrerade i elevdatabasen som varande utan aktivitet. Av dessa har Österåkers Kommunala aktivitetsansvar etablerat kontakt med 80 % under 2023 och av dessa har 94 individer tackat ja till erbjudandet om stöd från KAA.

5.6 Vuxenutbildning

Österåker är en av kommunerna i Stockholms län som fortfarande har en kommunal vuxenutbildning i egen regi. Det ger särskilt goda möjligheter till att arrangera uppdragsutbildningar för att snabbt möta de behov av kompetens som finns i kommunen. Nämnden ska verka för att möta den efterfrågan som finns på arbetskraft inom vissa yrkesområden.

Den grundläggande orsaken till den negativa ekonomiska avvikelsen avser vuxenutbildningen. Intäkterna sviktar samtidigt som kostnaderna inte följer med nedåt i motsvarande mån. En första analys pekar på att elevunderlaget är för lågt vilket renderar lägre intäkter, samtidigt som personalkostnaderna är av fast karaktär och för hög i förhållande till nuvarande volymer (elevunderlag).

Arbetet inom Komvux Österåker har under året prioriterats så att verksamheten kunnat ta tag i det praktiska arbetet på ett aktivt och systematiskt

sätt, vilket givit resultat i form av lägre totalkostnader. Huvudsyftet har varit att skapa bra förutsättningar inom verksamhetsåret 2024 med en kostnadskostym som är anpassad till efterfrågan.

Den positiva avvikelsen under 2023 härrör sig dels från internt uppföljningsarbete, samtidigt som kvalitetssäkrade underlag lämnas gentemot KCNO för att deras utdebitering av kostnader blir korrekta.

6 Uppföljning av privata utförare (helår)

6.1 Privata utförare

Verksamhet	Privat utförare	Omfattning/andel av verksamhet
Vuxenutbildning	KCNO	14 393/100%

7 Internkontroll

Tre kontrollmoment är centrala och avser hela kommunen och ett kontrollmoment är utarbetat särskilt för Näringsliv- och arbetsmarknadsnämnden. Rutiner finns som säkerställer att internkontrollplaner upprättas på förvaltningsnivå, i enlighet med kommunens policy och riktlinjer för intern kontroll.

De tre centrala är:

- 1: Förvaltningen har rutiner som säkerställer att internkontrollplaner upprättas på verksamhetsområdesnivå, avdelningsnivå och/eller enhetsnivå, i enlighet med kommunens policy och riktlinjer för intern kontroll.
- 2: Medarbetare på förvaltningen har god kännedom om gällande rutinerna för distansarbete i Österåkers kommun och förvaltningen följer upp att dessa rutiner efterlevs.
- 3: Förvaltningen följer de rutiner som finns för preboarding, introduktion av nyanställda och avslut av anställning.

Medarbetare på förvaltningen har god kännedom om gällande rutinerna för distansarbete i Österåkers kommun och förvaltningen följer upp att dessa rutiner efterlevs. Rutinerna för distansarbete har tagits upp på flera APT under året.

Förvaltningen följer de rutiner som finns för preboarding, introduktion av nyanställda och avslut av anställning.

Ett kontrollmoment i internkontrollplanen för Näringsliv- och arbetsmarknadsnämnden avser kontroll av konsulter vid varje avrop eller vid direktupphandling. Förvaltningen har inte identifierat några oegentligheter under perioden.

Genom uppföljning enligt internkontrollplanen bedöms ansvarsområdet för Näringsliv- och arbetsmarknadsnämnden kunna kontrolleras tillfredsställande. Ledningsgruppsmöten och enhetsmöten hålls varje eller varannan vecka där de olika kontrollmomenten kan stämmas av regelbundet.

Ingen avvikelse har behövt rapporteras till Näringsliv- och arbetsmarknadsnämnden.

8 Personaluppföljning

8.1 HR

8.1.1 Antal anställda

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall Delår 2023	Utfall Helår 2023
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda, 31 dec respektive 31 aug	24,5	23	23
Antal årsarbetare, tidsbegränsad anställning, 31 dec respektive 31 aug	8	5,5	4,5
Antal anställda med månadslön, 31 dec respektive 31 aug	33	28	28

Ett arbete har pågått under året på Komvux för att säkerställa en personalstyrka som är anpassad till elevunderlaget vilket bland annat resulterat i att vissa timanställningar avslutats.

8.1.2 Sjukfrånvaro

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall Delår 2023	Utfall Helår 2023
Sjukfrånvaro, per helår respektive jan-juni vid delår	3,6	3	3,2
Andel av sjukfrånvaron som är långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer)	36	18	46
Andel av sjukfrånvaron som är korttidsfrånvaro	64	82	54

9 Uppföljning enligt barn- och ungdomspolicy (helår)

Aktuell kunskap och forskning om barn och unga ska ligga till grund för beslut och prioriteringar som rör barn och unga.

Österåkers kommun har en förvaltningsövergripande samverkan, Sociala preventionsgruppen, som syftar till att förebygga att barn och unga hamnar i utsatthet. Gruppen har återkommande samverkansmöten en gång i månaden.

Österåkers kommun erbjuder nyanlända föräldrar en kurs i Föräldraskap i Sverige, vilken utgår från barnkonventionen, för att stärka föräldrar att stötta sina barn att få sina rättigheter tillgodosedda.

KAA Österåker kommun prioriterar att omvärldsbevaka ny forskning om NPF som berör målgruppen.

Österåkers kommun ska erbjuda fortbildning till beslutsfattare, berörda yrkesgrupper samt barn och unga själva för att stärka kunskapen om barns rättigheter.

Näringsliv- och arbetsmarknadsnämnden strävar efter att ha senaste kunskapen tillämpad i verksamheten. Ett led i det arbetet är att delta i SKR:s barnrättsutbildning, en god grund för övergripande kunskap om barnkonventionen och vad det innebär att tillämpa barnkonventionen i nämndens arbete.

Österåkers kommun ska stimulera och stötta unga i att själva komma med idéer samt öka deras möjligheter till inflytande i kommunala beslut.

Under det gångna året har arbetet intensifierats med att främja ungas delaktighet och engagemang i samhällsutvecklingen.

KAA Österåker har täta dialoger med omkringliggande verksamheter så som ungdomsgårdar, gymnasieskolor, socialtjänsten, psykiatri och ungdomsmottagningen för att säkerställa att verksamheten och dess syfte är känt i kommunen.

Samarbeten med feriejobb och Ung Företagsamhet

Genom feriearbete har Österåkers kommun erbjudit sysselsättningar för unga under sommaren, vilket bidrar till deras personliga och yrkesmässiga utveckling. Vidare har samarbete med organisationer som främjar ung företagsamhet stöttat unga entreprenörer och integrerat företagsamhetsperspektivet i projektet.

Beslut och åtgärder som rör barn och unga ska följas upp och utvärderas utifrån ett barnrättsperspektiv.

Nyanlända med barn med uppehållstillstånd, anvisade från Migrationsverket till Österåkers kommun får i samband med mottagningen till kommunen genomgång av barnkonventionen med hjälp av tolk och bilder.

10 Framåtblick

De närmsta åren bär fortsatt med sig många osäkerhetsfaktorer som det fortsatta kriget i Ukraina, utvecklingen i Mellanöstern och det kommande EU-valet, som kan komma att påverka konjunkturen och möjligheterna att förutse utvecklingen i näringslivet och på arbetsmarknaden på både kort och lång sikt.

- Österåkers kommun kommer att ta emot 26 personer för 2024. Det kommer att innebära en utmaning i utformandet av insatserna eftersom det kan bli svårt att få ihop grupper av tillräcklig storlek med hänsyn till tolkinsatserna. Samverkansmöjligheter med grannkommuner med samma utmaningar undersöks.






- Arbetsförmedlingens fortsatta omorganisering och arbetsmarknadspolitiska beslut kan komma att påverka möjligheterna att matcha kunder med arbetsgivare då förändringarnas effekt än ej är tydliga och vilken roll aktörer Arbetsförmedlingen har upphandlat kommer ha.

- Utbildningsinitiativ för att matcha företagets kompetensbehov. Det inkluderar samarbeten med utbildningsinstitutioner och utveckling av skräddarsydda utbildningsprogram för näringslivet. Inom besöksnäringen har Österåkers kommun aktivt engagerat sig branschens behov genom att arrangera workshops.

För att möta branschens specifika kompetensbehov har Österåkers kommun etablerat samarbeten med utbildningsinstitutioner för att tillsammans utveckla skräddarsydda utbildningsprogram för näringslivet. Målet med dessa program är att säkerställa att arbetskraften har rätt kompetens och färdigheter för att bidra till exempelvis besöksnäringens framväxt och konkurrenskraft.

Detta strategiska samarbete mellan näringslivet och utbildningsinstitutioner har möjliggjort en direkt koppling mellan utbildning och arbetsmarknadsbehov.

I I Målbilaga

Inriktningssmål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer			Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målnivå 2023
Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.	Alla ungdomar upplever ett gott bemötande i kontakt med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA)	Ungdomar uppger att fått ett gott bemötande i kontakt med KAA, andel(%)	—				100 %	100 %
	Nöjdhet med service och bemötande ska öka	Ranking företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv	—		56	53	38	25
Österåker ska ha en ekonomi i balans	Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden har en budget i balans	Ingen budgetavvikelse i årsboks slutet	—				0 %	0 %
Österåker ska vara bästa skolkommun i länet	Utbildningen i den kommunala vuxenutbildningen har hög kvalitet	Godkända betyg i gymnasiala kurser inom vuxenutbildningen, hemkommun, andel (%)	↗			84 %	85 %	88 %
Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning	Alla ungdomar har likvärdiga möjligheter till gymnasieutbildning	Insatserna inom KAA är anpassade efter målgruppens behov, andel positiva svar	—				100 %	100 %

Inriktningsmål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer			Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målnivå 2023
Österåker ska ha en trygg miljö								
Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka								
Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar	Arbetsmarknaden i Österåkers Kommun ska växa i enlighet med STONO's vision: antalet arbetstillfällen i kommunen öka med 7000 mellan 2010 och 2040.							

12 Bilaga över strategiska nyckeltal

12.1 Nyckeltal- år

12.1.1 Kommunal vuxenutbildning

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2023
Andel avbrott grundläggande kurser, folkbokförda i Österåker, samtliga utförare	68	56	53	38	
Antal studerande som påbörjat grundläggande kurser, folkbokförda Österåker, samtliga utförare	215	174	210	199	
Andel avbrott gymnasiala kurser, folkbokförda Österåker, samtliga utförare	11	11	11	9	
Antal studerande som påbörjat gymnasiala kurser, folkbokförda Österåker, samtliga utförare	900	955	862	762	
Andel avbrott sfi, folkbokförda Österåker, samtliga utförare	28	28	24	26	
Antal studerande som påbörjat sfi, folkbokförda Österåker, samtliga utförare	426	444	470	409	

Nyckeltalen mäts på årsbasis.